

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Sýkorové a soudkyň JUDr. Ivany Hesové a JUDr. Aleny Bílkové ve věci žalobce: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**, IČO 72080043, se sídlem Trojská 13a, Praha 8, Územní pracoviště pro Prahu 8, se sídlem Štěpánská 619, Praha 1, proti žalovanému: **Luděk L.**, nar. xxx, bytem xxx, zast. JUDr. Josefem Skácelem, advokátem, se sídlem Londýnská 674/55, Praha 2, **o neúčinnost darovací smlouvy**, k odvolání žalovaného proti opravnému usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 30.06.2016, č. j. 10C 188/2010-485, a proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 14.06.2016, č. j. 10C 188/2010-479, ve znění opravného usnesení ze dne 30.06.2016, č.j. 10C 188/2010-485,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem soud I. stupně určil, že darovací smlouva a smlouva o zřízení věcného břemene, uzavřená dne 03.01.2008 mezi žalovaným a Milenou L., nar. xxx, jako dárkyní a oprávněnou z věcného břemene a žalovaným jako obdarovaným a povinným z věcného břemene, je v části týkající se darování pozemku parc. č. xxx xxx a xxx a budovy č. p. xxx na pozemku číslo xxx, vše v obci Praha, katastrální území Xxx, vůči žalobci právně neúčinná (výrok I.) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.).

Opravným usnesením ze dne 30.06.2016, č. j. 10C 188/2010-185, soud I. stupně opravil výrok I. tak, že se nesprávně uvedený text „...mezi žalovaným 1) a Milenou L., nar. xxx, jako dárkyní a oprávněnou z věcného břemene...“ nahrazuje správným zněním „...mezi Luděkem L., nar. xxx, a Milenou L., nar. xxx, jako dárčí a oprávněnými z věcného břemene...“ Vydání opravného usnesení odůvodnil soud I. stupně tím, že došlo ke zjevné nesprávnosti, neboť z obsahu spisu i z odůvodnění rozsudku vyplývá, že dárčí a oprávněnými z věcného břemene byli manželé L. a nikoliv pouze Milena L..

Takto soud rozhodl o žalobě, kterou se žalobce domáhal určení, že darovací smlouva, kterou daňová dlužnice Milena L. společně se svým manželem převedla nemovitosti specifikované ve výroku rozsudku na své syny, prvního a druhého žalovaného, je vůči žalobci neúčinná, neboť zkracuje uspokojení jeho vymahatelné pohledávky. Žalovaní navrhovali zamítnutí žaloby, neboť jejich matka v době uzavření smlouvy o daňovém nedoplatku vůči žalobci nevěděla a neměla v úmyslu zkrátit pohledávku žalobce a žalovaní ani při náležité pečlivosti nemohli tento úmysl poznat.

Soud I. stupně rozsudkem ze dne 20.05.2011, č. j. 10C 188/2010-171, žalobě vyhověl a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení a prvnímu a druhému žalovanému uložil, aby společně a nerozdílně zaplatili České republice - Obvodnímu soudu pro Prahu 8 soudní poplatek ve výši 3.000 Kč. K odvolání žalovaných Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 11.04.2012, č. j. 28Co 58/2012-205, potvrdil rozsudek soudu I. stupně a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. K dovolání prvního žalovaného Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací rozsudkem ze dne 21.11.2013, č. j. 21Cdo 3337/2012-242, zrušil rozsudek Městského soudu v Praze a rozsudek soudu I. stupně a věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení, a to ve výrocích vztahujících se k prvnímu žalovanému, jinak dovolání prvního žalovaného odmítl. První žalovaný napadl dovoláním rozsudek odvolacího soudu rovněž v té části, v níž byla určena právní neúčinnost smlouvy vůči žalobci ohledně darování ideální poloviny nemovitostí druhému žalovanému. K podání dovolání proti rozsudku odvolacího soudu v části, v níž bylo rozhodnuto o určení právní neúčinnosti smlouvy ze dne 03.01.2008 vůči žalobci ve vztahu k darování ideální poloviny nemovitosti druhému žalovanému, nebyl první žalovaný subjektivně legitimován a jeho dovolání bylo v této části odmítnuto. Nadále proto zůstal účastníkem řízení na straně žalovaných pouze první žalovaný Luděk L., nar. xxx. Dovolací soud uzavřel, že žalobce byl procesně povinen tvrdit okolnosti, z nichž by bylo možné dovodit, že v době uzavření smlouvy ze dne 03.01.2008 daňová dlužnice Milena L. věděla o pohledávce žalobce na daních, byť dosud nebyla a ani nemohla být přesně vyčíslena, a vskutku měla přímý nebo nepřímý úmysl provedením darování zkrátit uspokojení žalobcovy daňové pohledávky, a označit důkazy k jejich prokázání. Žalobce byl v tomto směru za řízení před soudy nečinný a soudy mu měly poskytnout poučení podle § 118a odst. 1 a 3 o. s. ř.

V dalším řízení žalobce doplnil svá skutková tvrzení a uvedl, že dne 19.09.2007 byla zahájena u daňového subjektu Milena L. daňová kontrola, byl s ní sepsán protokol, v jehož rámci na otázku týkající se účtů používaných k podnikatelské činnosti neuvedla účet č. xxx (dále jen předmětný účet). Při daňovém řízení bylo zjištěno, že přes uvedené odpovědi v protokolu užívá Milena L. předmětný účet, jehož byla jedinou majitelkou a disponentkou, o čemž byla informována ve výzvě ze dne 19.11.2007 k předložení daňových, účetních i jiných dokladů, která jí byla doručena dne 21.11.2007. Při daňové kontrole bylo zjištěno, že Milena L. nezahrnula do zdanitelných příjmů provedené úhrady v celkové výši 24.380.207 Kč a tato částka nebyla předmětem daně. Bylo zjištěno 223 nezdaněných faktur, které prokazatelně obsahují podpis Mileny L., která záměrně do protokolu ze dne 19.09.2007 uvedla nepravdivé

informace o podnikatelských účtech i podepsaných fakturách, s cílem zkusit výsledky daňové kontroly. Z počtu faktur nelze usuzovat, že se jednalo o jednorázovou aktivitu, nešlo o nedopatření a z povahy dlouhodobosti a výše finančních prostředků přesahujících 24.000.000 Kč se jeví toto opomenutí jako záměrné. Milena L. si musela být vědoma v době uzavření darovací smlouvy a smlouvy o zřízení věcného břemene v lednu 2008 míry pochybení a pravděpodobnosti, že výsledkem rozsáhlé kontroly bude i zjištění pochybení a následné doměření daně, a to zejména v souvislosti se záměrným zatajením informací o bankovním účtu a nepravdivém prohlášení o podepisovaných nezdaněných fakturách. Milena L. v době uzavření předmětného právního úkonu musela vědět o pohledávce žalobce (v té době nevyčíslené) a je zde tedy patrný úmysl zkrátit věřitele. Ohledně vyvinutí, respektive nevyvinutí náležité pečlivosti žalovaných jako osob blízkých před uzavřením darovací smlouvy žalobce odkázal na závěry rozsudku Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 21Cdo 1912/2000 a uzavřel, že časová osa případu, kdy k převodu majetku s úmyslem zkrátit věřitele došlo v přímé souvislosti s odhalením předmětného účtu a zajištěním 223 nezdaněných faktur, odpovídá jasnému úmyslu zbavit se majetku a tím zkrátit věřitele.

Soud I. stupně doplnil dokazování podle pokynů Nejvyššího soudu České republiky a s ohledem na doplnění tvrzení žalobce a zjistil následující skutkový stav. Matka žalovaných Milena L. je podnikající fyzickou osobou a daňovým subjektem, dne 19.09.2007 u ní byla zahájena kontrola daně z příjmu fyzických osob za zdaňovací období 2003 až 2005 a kontrola daně z přidané hodnoty za období 2004 až 2006. V rámci kontroly bylo zjištěno, že daňový subjekt má dva účty a vede dvě řady faktur. Dne 19.09.2007 Finanční úřad pro Prahu 8 sepsal s Milenou L. protokol, v němž k dotazu, jaké účty používá ke své podnikatelské činnosti, a ke specifikaci jejich čísel, uvedla, že účet u ČSOB vlastnila, ale neprobíhal na něm žádný obrát, k podnikatelské činnosti využívá výhradně účet u Komerční banky č. xxx. Dále uvedla, že jiné, než předložené faktury nevystavila. Dne 19.11.2007 Finanční úřad pro Prahu 8 Mileně L. sdělil, že v průběhu daňového řízení bylo zjištěno, že používá také účet č. xxx, vedený na její jméno a z výpisu z účtu o pohybech finančních prostředků bylo zjištěno, že na tento účet byly zaslány v roce 2003 částky v celkové výši 4.185.956,60 Kč, v roce 2004 v celkové výši 6.442.325,30 Kč, v roce 2005 v celkové výši 15.413.938,20 Kč a že tyto částky nebyly uvedeny v peněžním deníku, respektive pro daňové účely za příslušná zdaňovací období uvedeny v platbách na účet a ani nebylo zjištěno, že tyto částky, popřípadě částky bez daně jsou zahrnuty v příjmech, které jsou předmětem daně. Milena L. byla vyzvána, aby předložila peněžní deníky, knihy přijatých a vystavených faktur, pokladní knihy a výpisy z účtu. Dne 03.01.2008 byla mezi manželi Milenou L. a Luděkem L. jako darujícími a oprávněnými z věcného břemene na straně jedné a žalovanými jako obdarovanými a povinnými z věcného břemene na straně druhé podepsána darovací smlouva a smlouva o zřízení věcného břemene, kterou darující darovali obdarovaným budovu č. p. xxx na pozemku parc. č. xxx, pozemky parc. č. xxx, xxx xxx, xxx, xxx a xxx, vše v obci Praha, k. ú. Xxx. Současně žalovaní zřídili dárčům věcné břemeno spočívající v užívání části budovy č. p. xxx a v právu chůze a užívání pozemku. Dne 07.01.2008 byl podán katastrálnímu úřadu návrh na vklad a v současné době jsou jako vlastníci nemovitostí zapsáni žalovaní, kromě pozemku parc. č. xxx/1, xxx a xxx, které byly převedeny na třetí osobu. Žalobce dne 09.01.2008 vystavil Mileně L. na základě její žádosti podané téhož dne potvrzení, že ke dni 31.12.2007 nemá daňové nedoplatky vůči územním finančním orgánům České republiky. Ze zprávy o daňové kontrole provedené Finančním úřadem pro Prahu 8 ze dne 19.06.2008 bylo zjištěno, že za zdaňovací období let 2003 až 2006 byly příjmy neoprávněně nižší o 24.380.207 Kč, výdaje byly neoprávněně vyšší pouze za rok 2006 o částku 26.104 Kč. V září 2009 byla Milena L. vyzvána, aby v náhradní lhůtě zaplatila

splatný nedoplatek daně z přidané hodnoty v celkové výši 11.733.699 Kč, dne 13.10.2009 žalobce sestavil z vykonatelných nedoplatků ke dni 09.10.2009 výkaz nedoplatků, který je vymahatelný. Mileně L. vyplácí Česká správa sociálního zabezpečení v Praze důchod ve výši, který nepodléhá exekucím srážkám, měla u Komerční banky a.s. vedeno celkem 7 účtů, 6 z nich bylo zrušeno a na jediném účtu, který je nadále veden, je k 25.01.2011 částka 4.510,36 Kč. Ohledně účtu vedeného u Komerční banky č. xxx, bylo zjištěno, že jeho majitelkou byla Milena L. a jediná k němu měla dispoziční právo. Totožnost osoby provádějící výběr byla ověřována podle platného průkazu totožnosti, zároveň byla provedena kontrola podpisů na výběrním lístku proti podpisovému vzoru klienta. V roce 2005 bylo možno uskutečnit výběr hotovosti z běžného účtu pomocí řádně vyplněného výběrního lístku osobou s dispozičním právem k účtu, a to s využitím podpisového vzoru této osoby. Osoba bez dispozičního práva, respektive podpisového vzoru, nemohla výběr výběrním lístkem uskutečnit. Soud I. stupně dále vyslechl svědkyni Milenu L., svědka Ludka L. a prvního žalovaného a rovněž svědky Mgr. Lenku R., Kláru W. a Dušana N.. Po právní stránce soud odkázal na § 42a odst. 1, 2, 3 občanského zákoníku účinného do 31.12.2013, tříletou lhůtu pro podání žaloby považoval za zachovanou, neboť k odporovanému právnímu úkonu došlo dne 03.01.2008 a žaloba byla podána dne 02.09.2010. Vzal za prokázané, že žalobce eviduje za daňovou dlužnicí Milenou L. daňový nedoplatek ve výši 11.733.699 Kč a Milena L. jako daňová dlužnice nedisponuje jiným majetkem, který by mohl být předmětem uspokojení pohledávky žalobce, než je předmětná nemovitost. Bylo prokázáno, že v době uzavření smlouvy Milena L. věděla o pohledávce žalobce na daních, byť dosud nebyla a nemohla být přesně vyčíslena a měla přímý nebo nepřímý úmysl provedením darování zkrátit uspokojení žalobcovy daňové pohledávky, neboť z protokolu žalobce ze dne 19.09.2007 vyplynulo, že Milena L. uvedla pouze jeden účet, přestože věděla o druhém účtu, který byl užíván k podnikání (vybrala nejméně 13.000.000 Kč) a byl veden na její jméno. Dále bylo prokázáno, že Milena L. vybírala tyto částky sama a pouze ona měla přístupové heslo k účtu. Milena L. jako svědkyně potvrdila, že tyto částky vybírala a byly použity k její podnikatelské činnosti. Dne 19.11.2007 daňová dlužnice byla informována, že Finanční úřad pro Prahu 8 zjistil existenci předmětného účtu, který byl používán k podnikání a byl veden na její jméno. Svědek Ing. D. byl v průběhu roku 2007 vyzván k odstranění pochybností ohledně faktury, o které nic nevěděl, ačkoliv zpracovával účetnictví Mileny L.. Jednalo se o fakturu č. 4/2029, Milenu L. o tom uvědomil a sdělil jí, že se jedná o číslo účtu, který nebyl evidován na finančním úřadě a doslova jí řekl, že „to je průšvih a že určitě dojde k dalšímu šetření ze strany finančního úřadu, když objevil takový neregistrovaný účet s dalších číselnou řadou faktur“. K tomu nebyla Milena L. schopná svědkovi nic říci. Vědomost daňové dlužnice o značné pohledávce, která bude později vyčíslena žalobcem, tedy byla na základě výše uvedených zjištění prokázána, a to s přihlédnutím k časové ose, neboť 19.11.2007 jí finanční úřad oznámil zjištění existence předmětného účtu, který daňová dlužnice neuvedla (přestože z něj vybrala nejméně 13.000.000 Kč v přezkoumávaném období a byl určen k její podnikatelské činnosti) a následně měsíc a půl poté dne 03.01.2008 převedla s manželem nemovitosti na žalované. Pokud jde o tvrzení, že žalovaný nemohl rozpoznat úmysl daňové dlužnice Mileny L. zkrátit žalobce, což tvrdil, pak k tomu soud zjistil, že žalovaný v roce 2005 přerušil studium, začal se věnovat podnikání matky více, dělal tehdy maximum, nikde jinde nebyl zaměstnán. Žalovaný tedy byl zjevně podrobně informován o podnikání své matky, Milena L. jako svědkyně vypověděla, že sdělila žalovaným, že nemovitosti jsou na ně převáděny kvůli ní. Žalovaný tedy měl učinit na rodiče dotaz ke zjištění konkrétního důvodu a nespokojit se pouze s takovouto odpovědí. Dle soudu žalovaný nevyvinul náležitou pečlivost při zjišťování úmyslu svých rodičů při převodu nemovitostí. Svědkyně Milena L. vypověděla, že se jí žalovaní neptali, jaký je stav jejího podnikání a zda má dluhy či nedoplatky. Zjišťování úmyslu daňové dlužnice první žalovaný ani netvrdil, a prokazoval, že činil dotazy

týkající se převodu nemovitosti ve vztahu k možným rizikům. První žalovaný sice uvedl, že na rodiče činil dotaz ohledně případných dluhů, což mu měla dosvědčit svědkyně Klára W., k tomu však soud nepřihlédl, neboť sama daňová dlužnice Milena L. toto popřela. Svědek Luděk L., otec žalovaného, tvrdil, že nemovitost synům darovali, aby se o ni starali a měli k ní lepší vztah. Žalovaný však vypověděl, že poté, co se stal vlastníkem nemovitostí s bratrem, pouze symbolicky přispěl na opravu střechy 50.000 Kč, přičemž však bylo zjištěno, že opravy se týkaly také fasády a první žalovaný symbolickým příspěvkem se zjevně nechoval jako faktický vlastník nemovitosti. Nebylo tedy prokázáno tvrzení manželů L., že nemovitosti na žalované převedli, aby se o ně výlučně starali a získali k nim vztah. Z těchto důvodů soud I. stupně žalobě vyhověl. O nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř., neboť úspěšný žalobce náklady nepožadoval.

Proti tomuto rozsudku se odvolal žalovaný, který namítal, že soud I. stupně učinil závěr, že Milena L. nedisponuje jiným majetkem, který by mohl být předmětem uspokojení pohledávky žalobce a není zřejmé, že by tento závěr měl oporu v provedeném dokazování. Na základě provedeného dokazování soud I. stupně učinil nesprávná skutková zjištění, založená na nesprávném hodnocení jednotlivých důkazů, které nehodnotil ve vzájemné souvislosti. Žalovaný úmysl své matky zkrátit věřitele i při náležitě pečlivosti nemohl poznat už proto, že žádný takový úmysl neexistoval, navíc žalovaný náležitou pečlivost vynaložil. Soud I. stupně nepřihlédl k tomu, že žalobce vystavil Mileně L. tři písemná potvrzení, že nemá daňové nedoplatky, a to dne 23.02.2007 ke dni 21.02.2007, dne 03.10.2007 ke dni 26.09.2007 a dne 09.01.2008 ke dni 31.12.2007. Soud I. stupně se zmiňuje pouze o potvrzení ze dne 09.01.2008, které bylo vystaveno po uzavření darovací smlouvy. Znění potvrzení žalobce vylučují jakoukoliv pochybnost, neboť z nich vyplývá, že daňový subjekt Milena L. nemá daňové nedoplatky u finančních a celních úřadů a současně finančnímu úřadu není známa existence jiných daňových nedoplatků. Všechna tři potvrzení potvrzují, že Milena L. k uvedenému dni v potvrzení nemá daňové nedoplatky. S tím se soud I. stupně vůbec nevypořádal. Bylo zjištěno, že žalovaný o potvrzeních žalobce o bezdlužnosti jeho matky věděl a měl kopii fyzicky u sebe. Není zřejmé, jakou by měl žalovaný vyvíjet za této situace další náležitou pečlivost, aby mohl poznat úmysl své matky zkrátit žalobce. Dále namítal, že některé skutkové závěry soudu I. stupně nemají oporu v provedeném dokazování. Svědkyně Milena L. vypověděla, že účet č. xxx, vedený u Komerční banky, nikdy nepoužila pro své vlastní podnikání, peníze z pokladny v obálce celé rovnou předala vždy panu B., a svědek D. vypověděl, že podnikání Mileny L. bylo lidově řečeno „šulnul“, měla minimální zisky, což označil jako podnikání pro zábavu s obratem kolem jednoho milionu korun ročně. Svědek L. starší vypověděl, že se často stávalo, že jí musel finančně vypomáhat, často jí pomáhal platit nájem a jednou přispěl na doplacení DPH. Ohledně účtu u Komerční banky svědkyně Milena L. k dotazu žalobce uvedla, že při svém podnikání začínala s účtem u České spořitelny, poté k podnikání používala účet u Komerční banky, jednalo se o čísla účtu, které bylo shodné s výpisem, které jí ta paní předložila a nikdo se jí na čísla účtu neptal. Svědkyně L. si účet č. xxx, vedený u Komerční banky, se svým podnikáním nespojovala a prostředky na něm nepovažovala za své. Pro řízení není podstatné, jestli Milena L. věděla o existenci uvedeného účtu v Komerční bance, ale jestli tento účet považovala za svůj podnikatelský účet, poněvadž jedině tehdy by mohla mít v úmyslu uvedený účet před žalobcem zatajit. To, že o účtu nic nevěděla, vyplynulo i z výpovědi svědka Ing. Zdeňka D., který ji seznámil se zjištěním finančního úřadu o existenci faktury č. 4/2029, v nové číselné řadě a čísla účtu, který nebyl u finančního úřadu evidován. Podle svědka paní L. k tomu nebyla schopna nic říci. Nezaúčtování faktury a neodvedení DPH z této faktury bylo zjištěno v lednu 2007, 31.01.2007 o tom proběhlo jednání se žalobcem, dne 08.02.2007 bylo podáno dodatečné daňové přiznání k DPH i k dani z příjmu fyzických osob

a daň ve výši 62.618 Kč Milena L. zaplatila, na základě platebního výměru na daňové penále ze dne 13.12.2007 doplatila dne 28.12.2008 i penále ve výši 16.820 Kč. Milena L. tedy podala dodatečné daňové přiznání, zaplatila nedoplatek a později i vyměřené penále a žalobce jí opakovaně potvrdil, že nemá žádné daňové nedoplatky. Milena L. tedy nemohla nic vědět o značně pohledávce, která bude později vyčíslena, jak uvedl soud I. stupně. Pokud jde o výpověď prvního žalovaného, soud I. stupně vytrhl z kontextu dvě věty, které vypověděl a učinil z nich závěr o jeho povědomí o veškerém podnikání jeho matky, což z jeho výpovědi nevyplývalo. Svědkyně Milena L. vypověděla, že manžel řekl synům, že se dům převádí kvůli ní a zároveň uvedla, že v roce 2005 nebo 2006 zjistila, že je nevléčitelně nemocná. V té době začali mluvit o převodu nemovitosti na syny. V řízení bylo prokázáno, že Milena L. neměla v podstatě ponětí o podnikání, nevěděla vůbec nic o účetnictví a o daňových povinnostech, a proto účetní daňové záležitosti svěřila jednak Danielovi B. H., který ji evidentně zneužil, a jednak svědkovi Ing. D.. Žalovaný uvedl časovou osu jednotlivých událostí a dospěl k závěru, že pokud by Milena L. úmyslně lhala při zahájení daňové kontroly dne 19.09.2007, pak by nemovitosti převedla záhy poté a nečekala by s podpisem do 03.01.2008 a následně další 4 dny se zahájením vkladového řízení u katastrálního úřadu. Skutková verze, že darování nemovitostí proběhlo kvůli zjištěné nevléčitelné nemoci matky Mileny L., a hned na začátku roku 2008 z důvodu informace, že tehdy odpadla daňová povinnost, je uvěřitelná. Žalovaný akcentoval, že rodina neměla nikdy dluhy, což je podstatné i pro posouzení jeho náležitě pečlivosti. Soud I. stupně nevzal v potaz obvyklý vzorec chování v normální funkční rodině, která nežije z úvěrů. Bylo zjištěno, že žalovaní se ptali otce, zda rodiče nemají hypotéku nebo něco podobného. Z těchto důvodů žalovaný navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil a žalobu zamítl.

Žalovaný se odvolal také proti opravnému usnesení a namítal, že z odůvodnění rozsudku není zřejmé, že by se právní neúčinnost smlouvy měla týkat někoho jiného, než daňové dlužnice a žalovaného, a Luděk L. st. nebyl a není dlužníkem žalobce a není ve věci pasivně legitimován. Prostřednictvím opravného usnesení nelze dosáhnout změny obsahu rozhodnutí a je na místě postup dle § 166 odst. 1 o. s. ř. Z těchto důvodů žalovaný navrhl zrušení opravného usnesení.

Žalobce navrhl potvrzení napadeného rozsudku jako správného a odvolací námitky žalovaného považoval za nedůvodné. Při zahájení kontroly dne 19.09.2007 Milena L. předložila ke kontrole peněžní deníky za rok 2003, 2004 a 2005, knihy přijatých faktur za rok 2003, 2004 a 2005, včetně přijatých faktur, knihy vystavených faktur za rok 2003, 2004 a 2005, včetně vystavených faktur, pokladní knihy za rok 2003 a 2005 a výpisy z účtu č.xxx za rok 2005 a 2006. V rámci daňového řízení bylo zjištěno, že daňový subjekt používá ke své podnikatelské činnosti také účet č. xxx, jehož je jedinou majitelkou a disponentkou. Daňový subjekt o tom byl zpraven ve výzvě ze dne 19.11.2007 a byl vyzván k předložení účetních a daňových dokladů. V počtu 223 nezdaněných faktur prokazatelně obsahuje stejný podpis jako daňové přiznání za rok 2010, a to podpisy Mileny L.. Faktury byly vydávány za služby, které byly zcela jasně v předmětu podnikání Mileny L.. Přiznaná i nepřiznaná řada faktur byla vydávána na stejné či podobné služby spojené s pronájmem modelek, herců či hostesek, za které bylo fakturováno. Tím je vyvráceno tvrzení Mileny L., že peníze z tohoto účtu jí nepatřily. Bylo dále prokázáno, že hotovost z tohoto bankovního účtu vybírala osobně Milena L. na základě podpisu na výběrních lístcích. Milena L. do protokolu o ústním jednání ve věci zahájení daňové kontroly uvedla záměrně nepravdivé informace o podnikatelských účtech i podepsaných fakturách s cílem zkreslit výsledky daňové kontroly. Nešlo o jednorázovou aktivitu daňového subjektu, ale o aktivitu dlouhodobou. Milena L. byla již od ledna 2007 informována o problému ohledně faktury č. 4/2029, což byla

faktura z číselné řady a účtu, který nebyl evidován na finančním úřadu. Již tehdy musela vědět, že jsou zde problémy ve vedení účetnictví a do budoucna s tím budou další potíže. Svědek D. Mileně L. sdělil, že určitě dojde k dalšímu šetření a že si finanční úřad jistě vyžádá součinnost banky. V době podpisu darovací smlouvy a smlouvy o zřízení věcného břemene v lednu 2008 si Milena L. byla plně vědoma míry pochybení a také i pravděpodobnosti, že výsledkem rozsáhlé kontroly bude zjištění těchto pochybení a následné doměření daně. To, že rodiče měli dlouhodobě v úmyslu převést nemovitosti na žalované, je nezbatuje vyvinutí náležité pečlivosti. Dle žalobce byl prokázán zcela jasný úmysl zbavit se majetku a zkrátit věřitele, o čemž svědčí časová osa případu.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek ve znění opravného usnesení i řízení mu předcházející v odvolacím jednání (§ 212, § 212a, § 214 odst. 1 o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Vady řízení, k nimž odvolací soud u přípustného odvolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 212a odst. 5 o. s. ř.), ani jiné vady, které by mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, odvolací soud v postupu soudu I. stupně neshledal.

Odvolací soud nejprve přezkoumal napadené opravné usnesení dle 212 a § 212a o. s. ř. a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné, neboť soud I. stupně zvolil správně postup dle § 164 o. s. ř. Při vyhlášení rozsudku a jeho písemném vyhotovení došlo ke zjevné nesprávnosti, neboť žaloba a celé řízení se týkalo právní neúčinnosti darovací smlouvy a smlouvy o zřízení věcného břemene, kterou uzavřeli jako darující Milena L. a její manžel Luděk L., nar. xxx, se svými syny jako obdarovanými. Luděk L. st. sice není daňovým dlužníkem ve vztahu k žalobci, ale musel být účasten darovací smlouvy, neboť nemovitosti byly součástí společného jmění manželů L. a bez něho by darovací smlouva byla neplatným právním úkonem. Z těchto důvodů považuje odvolací soud napadené opravné usnesení za věcně správné.

Podle ustanovení § 42a odst. 1 občanského zákoníku, ve znění účinném do 31.12.2013 se věřitel může domáhat, aby soud určil, že dlužníkovy právní úkony, pokud zkracují uspokojení jeho vymahatelné pohledávky, jsou vůči němu právně neúčinné; toto právo má věřitel i tehdy, je-li nárok vůči dlužníkovi z jeho odporovatelného úkonu již vymahatelný, anebo byl-li již uspokojen.

Podle ustanovení § 42a odst. 2 občanského zákoníku, odporovat je možné právním úkonům, které dlužník učinil v posledních třech letech, v úmyslu zkrátit své věřitele, musel-li být tento úmysl druhé straně znám, a právním úkonům, kterými byli věřitelé dlužníka zkráceni a k nimž došlo v posledních třech letech mezi dlužníkem a osobami jemu blízkými (§ 116 a § 117 občanského zákoníku) nebo které dlužník učinil v uvedeném čase ve prospěch těchto osob, s výjimkou případu, když druhá strana tehdy dlužníkům úmysl zkrátit věřitele i při náležité pečlivosti nemohla poznat.

Podle ustanovení § 42a odst. 3 občanského zákoníku právo odporovat právním úkonům lze uplatnit vůči osobě, v jejíž prospěch byl právní úkon učiněn, nebo které vznikl z odporovatelného úkonu dlužníka prospěch.

Podle ustanovení § 42a odst. 4 občanského zákoníku právní úkon, kterému věřitel s úspěchem odporoval, je vůči němu neúčinný potud, že věřitel může požadovat uspokojení

své pohledávky z toho, co odporovatelným úkonem ušlo z dlužníkovy majetku; není-li to dobře možné, má právo na náhradu vůči tomu, kdo měl z tohoto úkonu prospěch.

Odporovatelným je takový právní úkon dlužníka, který učinil v posledních třech letech v úmyslu zkrátit své věřitele, musel-li být tento úmysl druhé straně znám; břemeno tvrzení a důkazní břemeno v tomto směru nese věřitel. Jsou-li druhou stranou v právním úkonu s dlužníkem osoby dlužníkovi blízké (například osoby uvedené v § 116 občanského zákoníku), není prokázání jejich vědomosti o úmyslu dlužníka podmínkou odporovatelnosti; jejich vědomost o úmyslu dlužníka zkrátit dlužníkovy věřitele v takovém případě zákon předpokládá a je na osobách dlužníkovi blízkých, aby prokázaly, že úmysl dlužníka zkrátit věřitele tehdy (tj. v době právního úkonu) nemohly i při náležitě pečlivosti poznat. Prokáže-li žalující věřitel, že dlužníkuv odporovaný právní úkon zkracuje uspokojení jeho vymahatelné pohledávky a že dlužník odporovaný právní úkon učinil v úmyslu zkrátit věřitele, spočívá úspěšná obrana žalované dlužníkovi blízké osoby nejen v jejím tvrzení, že o úmyslu dlužníka zkrátit věřitele nevěděla a ani vědět nemohla, přestože vyvinula pečlivost k poznání toho úmyslu dlužníka a šlo o náležitost pečlivou. Vynaložení náležitě pečlivosti předpokládá, že osoba dlužníkovi blízká vykonala s ohledem na okolnosti případu a s přihlédnutím k obsahu právního úkonu dlužníka takovou činnost, aby úmysl dlužníka zkrátit věřitele, který tu v době odporovaného právního úkonu objektivně vzato musel být, z jejích výsledků poznala (tj. aby se o tomto úmyslu dozvěděla). Jestliže se jí to při vynaložení náležitě pečlivosti nepodařilo, pak se může dle § 42a odst. 2 obč. občanského zákoníku ubránit odpůřčí žalobě. Zákon po dlužníkovi blízké osobě požaduje, aby se při právních úkonech s dlužníkem nebo při právních úkonech, které dlužník učinil v její prospěch, tímto způsobem přesvědčila, že právní úkon nezkracuje věřitele dlužníka, a vede ji k tomu, aby nečinila právní úkony na újmu práv věřitelů dlužníka; v případě, že se tak nezachová, musí být srozuměna s tím, že věřitel může požadovat uspokojení své pohledávky také z majetku, který na základě takového právního úkonu od dlužníka nabyta (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23.05.2001, sp. zn. 21Cdo 1912/2000, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod č. 35, roč. 2002).

Soud I. provedl potřebné dokazování, které doplnil v intencích zrušovacího rozhodnutí dovolacího soudu, jednotlivé důkazy hodnotil ve vzájemné souvislosti, náležitě zjistil skutkový stav a věc správně posoudil rovněž po stránce právní. S odůvodněním napadeného rozsudku se odvolací soud ztotožňuje a odvolací námitky žalovaného nepovažuje za důvodné. V souzené věci bylo prokázáno, že v lednu 2007 Finanční úřad pro Prahu 8 zjistil u daňového subjektu Mileny L. existenci faktury č. 4/2029 z číselné řady a účtu, který nebyl evidován na finančním úřadu. V této věci byl jednat s finančním úřadem svědek Ing. Zdeněk D., který vedl Mileně L. účetnictví. Z výpovědi svědka D. bylo zjištěno, že o existenci této faktury neměl žádné povědomí, jednalo se o novou číselnou řadu a číslo účtu, který nebyl evidován na finančním úřadu. Svědek Milenu L. seznámil s následky tohoto zjištění finančního úřadu a upozornil ji na problém ve vedení účetnictví a na to, jaké potíže s tím budou do budoucna, a také ji upozornil na to, že nepochybně dojde k dalšímu šetření ze strany finančního úřadu, který si jistě vyžádá součinnost banky. Dne 08.02.2007 Milena L. podala dodatečné daňové přiznání k DPH i dani z příjmu fyzických osob a zaplatila daň ve výši 62.618 Kč a na základě platebního výměru na daňové penále z 13.12.2007 doplatila dne 28.12.2007 i penále ve výši 16.820 Kč. Prostředky na zaplacení platila Milena L. z peněz svého manžela, což on jako svědek vypověděl, stejně jako to, že mělo jít o jakousi „zapomenutou“ fakturu. Odvolací soud neuvěřil svědkovi, že nic dalšího o této věci nevěděl a ani se o to nezajímal, pouze za manželku zaplatit nemalou částku a posléze ještě penále. Za situace, kdy žalovaný i svědkyně Milena L. a svědek Luděk L. vypovídali, že rodina fungovala, vzájemně si pomáhali a byli o

sobě informování, je zcela nepravděpodobné, že by od těchto problémů s účetnictvím Mileny L. nebyla rodina, zejména manžel a žalovaný informování. Vzhledem k tomu, že v lednu 2007 se objevila faktura č. 4/2029 v nové číselné řadě a čísla účtu, který nebyl evidován na finančním úřadě, nepochybně lze předpokládat, že existují v této číselné řadě minimálně předcházející faktury, o čemž svědek Ing. D. Milenu L. již v lednu 2007 informoval. Odvolací soud považuje rovněž za prokázané, že žalovaný byl o této situaci informován, neboť bylo zjištěno, že od roku 2005 se naplno věnoval podnikání své matky a nepochybně musel být informován rovněž o finančních tocích této firmy, byť se snažil v odvolání tvrdit opak. Jeho tvrzení se nejvíce odvolacímu soudu jako pravděpodobné již proto, že žalovaný začal své matce pomáhat také s ohledem na její nemoc, jak sám vypověděl. Poté následovalo dne 19.09.2007 zahájení kontroly u daňového subjektu Mileny L. ze strany finančního úřadu, finanční úřad prováděl šetření a dne 19.11.2007 zaslal Mileně L. výzvu k předložení účetních daňových dokladů ve vztahu k účtu č. xxx, jehož byla Milena L. jedinou majitelkou a disponentkou, kterou jí doručil dne 21.11.2007. Od 21.11.2007 již Milena L., a odvolací soud je přesvědčen, že i její manžel a syn, byli zcela jednoznačně informování o problému, který byl ve vedení účetnictví zjištěn. Bez ohledu na to, že dosud nemohla být přesně vyčíslena pohledávka žalobce na daních si Milena L. i její manžel Luděk L. museli být dobře vědomi celé situace. Z tohoto důvodu dne 03.01.2008 manželé L. převedli na své syny darovací smlouvou sporné nemovitosti a zřídili věcné břemeno. Skutečnost, že finanční úřad opakovaně vystavil Mileně L. potvrzení o bezdlužnosti, je irelevantní, neboť k vystavení těchto potvrzení docházelo v průběhu probíhající kontroly a dosud nebyl učiněn závěr a vyčíslen daňový nedoplatek. Žádné jiné potvrzení tedy ani vystaveno být nemohlo. Vysvětlení Mileny L., že sice peníze z účtu u Komerční banky vybírala, vždy je však předávala Danielovi B. H., protože jí peníze z tohoto účtu nepatřily a neumí si vysvětlit, jakým způsobem s finančními prostředky naložila, je zcela nepravděpodobné a stěží mu lze uvěřit. Odvolací soud poukazuje rovněž na rozpory ve výpovědi svědkyně Mileny L. a žalovaného, kdy svědkyně tvrdila, že při podnikání jí nikdo z rodiny nepomáhal, zatímco první žalovaný výslovně vypověděl, že v roce 2005 přerušil studium na vysoké škole a začal se nevěnovat více podnikání své matky, dělal maximum a v té době nebyl nikde zaměstnán. Odvolací soud se ztotožňuje rovněž se závěrem soudu I. stupně, že žalovaný mohl rozpoznat úmysl daňové dlužnice Mileny L. zkrátit žalobce a nevyvinul náležitou pečlivost k rozpoznání tohoto úmyslu. Svědkyně Milena L. vypověděla, že v souvislosti s převodem nemovitostí její manžel sdělil žalovaným, že se nemovitosti převádějí kvůli ní a také proto, aby se synové zapojili do oprav. Žalovaný rovněž vypověděl, že nemovitosti se převáděly kvůli matce. Ačkoliv v průběhu řízení se žalovaný snažil tvrdit, že to bylo kvůli onemocnění matky, bylo prokázáno, že k převodu došlo kvůli probíhající daňové kontrole, neboť celá rodina si musela být jednoznačně vědoma, že bude vyměřen velký daňový nedoplatek. Stejně tak tvrzení, že po darování nemovitostí se žalovaní budou o nemovitosti starat, se neprokázalo, neboť žalovaný výslovně vypověděl, že na opravu střechy přispěl symbolicky pouze částkou 50.000 Kč, ačkoliv bylo prokázáno, že opravy se týkaly rovněž fasády, čehož se zjevně žalovaný finančně nezúčastnil. Lze tedy uzavřít, že bez ohledu na vystavená potvrzení o bezdlužnosti a bez ohledu na to, že v době uzavření darovací smlouvy dosud nebyla uzavřena daňová kontrola a nebyl vyčíslen nedoplatek na daních, si museli být všichni zúčastnění vědomi výsledků daňové kontroly. Pokud jde o odvolací námitku, že nebylo prokázáno, že by Milena L. nedisponovala jiným majetkem, z něhož by se žalobce mohl uspokojit, pak žalovaný ji nijak, přes výslovný dotaz odvolacího soudu, nespecifikoval.

Z výše uvedených důvodů považuje odvolací soud napadený rozsudek za správný, a proto byl potvrzen (§ 219 o. s. ř.).

Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn § 224 odst. 1 za použití § 142 odst. 1 o. s. ř., neboť procesně úspěšný žalobce náklady nepožadoval.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně, o jehož přípustnosti za podmínek § 237 o. s. ř. rozhodne dovolací soud.

V Praze dne 5. dubna 2017

JUDr. Věra Sýkorová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Schmidtová